

VJERA, MOLITVA, ŽIVOT

fra Ivan Đuzel

Što je vjera, a što molitva? Lako je uočiti da članak započinjem pitanjima koja olako shvaćamo i rijetko o njima razmišljamo, ali kad razmišljanje o ovim pitanjima produbimo, dolazimo do neslaganja i zbunjenosti u samima sebi. Današnji čovjek živi užurbano, ni na čem se konkretno ne zadržava, ponaša se kao malo dijete koje čas u rukama ima jednu, čas drugu igračku. Ni na čem se ne zadržava. Majka više ne može biti majka jer istovremeno „mora“ ostvariti karijeru, djeca nemaju kada biti djeca jer „moraju“ gledati serije, biti u školi, ići na trening itd. Nažalost, često nam je na usnama programirana rečenica: „nemam kad, nemam vremena“. Ritam života postaje težak i gotovo neizdrživ, sve češće se čuje od ljudi da su umorni i opterećeni, da ne znaju kako dalje. Već u samom njihovu pitanju nalazi se dio odgovora: „Dođite k meni svi vi umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ (Mt 11, 28). Možda „na

prvu“ izgleda da pitanje s početka teksta i dio koji ga slijedi nisu vezani, baš suprotno, jer čvrstom vjerom i iskrenom molivom postajemo zdraviji, odmorniji, spremniji za pomoć drugima u konkretnim životnim situacijama. Sv. Augustin kaže da „onaj tko zna kako dobro moliti, zna dobro živjeti“, a sv. Zita da je „svaka pobožnost koja vodi lijenosti lažna“. Dakle, molitva nas mijenja i preobražava na bolje, čini nas boljim ljudima. Prava molitva potiče na djelovanje. Ali kako to da nas molitva mijenja kad vidimo da toliki ljudi redovito mole, gotovo su svakodnevno na svetoj misi i tako već godinama, a njihovi životi se ne mijenjaju. Uzmimo jedan primjer koji je čest i jasan, a to je zaljubljenost. Nemoguće je da se na našem životu, ponašanju, govoru ne primjeti promjena nakon što se zaljubimo ili upoznamo neku „zanimljivu“ osobu. A tko je veći, bolji, ljepši od samog Isusa? To znači da se mnogi – iako su često u Crkvi – nikada nisu susreli s Njim. Zašto? Nameće se pitanje vjere o kojoj Sveto Pismo kaže: „Vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo.“ (Heb 11, 1).

Isus je živ

Koja je to prava zbiljnost u koju smo uvjereni, ako ne ta da Bog Jest?! Ili bolje rečeno, Isus je živ! Da, Bog postoji i mi vjerujemo u Boga živoga, osobnoga, ne u neku silu ili u nešto, vjerujemo u Nekoga, tj. Nekome. Mislím da bi nam život bio lakši kad bismo ovu činjenicu češće ponavljali u sebi. Kako? Jedna od osnovnih

i najredovitijih „definicija“ molitve je ta da je ona dijalog s Bogom ili susret s Bogom. Zapitajmo se iskreno: „Vjerujem li uistinu da je Isus živ?“. Ako je odgovor potvrđan onda se sigurno svaki put prije susreta s Isusom uredim, tj. „pročešljam“ svoju savjest i svoje ponašanje od zadnjeg susreta. Zatim se upuštamo u molitvu s namjerom da sretnemo Njega, to nam je prvi razlog molitve, tj. On nam je prvi razlog zašto molimo, jer želimo biti s Njim, želimo Njega prije svega. Na misu dolazimo jer je On tamo, vidjet ću Ga, na klanjanju ću provesti pola sata ili sat gledajući Ga, tepajući mu i slušajući Ga. Neki ovakav pristup smatraju sladunjavim ili „sentišem“ no, nije li Svemogućí, Veliki,

Svesilini Bog u punini vremena postao dijete! Dijete kojemu su drugi tepali, rasli s Njim. Postao je Emanuel, Isus, brat i prijatelj, koji je plakao za Lazarom, grlio djecu, postao im je blizak. Mislím da bi bilo pogrešno vraćati Ga na Starozavjetno poimanje Boga koji vlada visoko na nebesima i s udaljenosti ravna ljudima. Potrebno nam je iskustvo susreta s tim i takvim Isusom. Oni koji nemaju ovo iskustvo, neka pokušaju govoriti ljudima kao da ga imaju i vrlo će brzo shvatit da su smiješni. To je kao da netko priča kako je „super“ voziti Formulu 1, a nikad ni na bicikl nije sjeo. Sam je svjestan te neistine, a drugi to lako prepoznaju. Poslušajmo što nam sam Bog kaže kako Ga moliti.

„Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu koji kuca otvorit će se. Ta ima li koga među vama da bi svojemu sinu, ako ga zaište kruha, kamen dao? Ili ako ribu zaište, zar će mu zmiju dati? Ako dakle vi, iako zli, znate dobrim darima darivati djecu svoju, koliko li će više Otac vaš, koji je na nebesima, dobrima obdariti one koji ga zaištu!“ (Lk 11, 9–13).

Ustrajna molitva

Dakle, treba prije svega moliti, jer kako se plivati uči plivajući tako se i moliti uči moleći. Ili, kako kaže sv. Ljudevit Montfortski: „Samo onaj tko ustraje u molitvi, traženju i kucanju primit će, naći će i ući“. Sveti muževi i žene koji su kroz dvije tisuće godina vjerovali, molili i djelovali, primjeri su molitve, a njihovi životi govore nam koji su plodovi molive i iskustva da je Bog živ. Crkva je to prepoznala pa su neki uzdignuti na čast oltara. Poslušajmo njihove pouke o molitvi:

• „Kad se molitva izlijeva grijesi se pokrivaju.“

- **Sv. Ambrozije;**

• „Kada molimo glas srca mora biti glasniji od onoga koji silazi s usana.“

- **Sv. Bonaventura;**

• „Nikada ne upućuj riječi Bogu dok misliš na nešto drugo.“

- **Sv. Terezija Avilska;**

• „Što si više napastovan, to više moraš ustrajati u molitvi.“

- **Bl. Anđela Folinjska.**

Bitna stvar je i ta da je Bog dobar, preko čega olako prelazimo. Od njega dolazi samo dobro, ništa drugo. Druga stvar je ustrajnost, vjerujem da Bog jest, da je dobar, da me voli, to znači da samo trebam biti uporan i čekati pravi čas, jer Božji odgovor na našu molitvu je: „Da, Ne još, i Imam nešto bolje za tebe“.

Poniznost

Nadalje: „Nekima pak koji se pouzdavahu u sebe da su pravednici, a druge podcjenjivahu, reče zatim ovu prispodobu: ‘Dva čovjeka uzidoše u Hram pomoliti se: jedan farizej, drugi carinik. Farizej se uspravan ovako u sebi molio: ‘Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravednici, preljubnici ili – kao ovaj carinik. Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem.’ A carinik, stojeći izdaleka, ne usudi se ni očiju podignuti k nebu, nego se udaraše u prsa govoreći: ‘Bože, milostiv budi meni grešniku!’ Kažem vam: ovaj siđe opravdan kući svojoj, a ne onaj! Svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen; a koji se ponizuje, bit će uzvišen.“ (Lk 18, 9-14).

Iz ovog zaljučujemo da treba moliti ponizno, priznati sebi i Njemu istinu o sebi, jer istina oslobađa.

Ako sebi ne priznamo da smo umorni i opterećeni, sigurno ni Boga nećemo moliti za pomoć i utjehu. Prava poniznost zapravo je poslušnost Riječi Božjoj. Pogledajmo Mariju koja nije počinila ni najmanjega grijeha u cijelom životu. U trenutku kad joj se anđeo javlja i govori joj da je ona tâ koja ima roditi Boga, iz njenog srca, preko usana dolaze riječi „neka mi bude po tvojoj riječi“. Nije rekla „nisam dostojna“ kao što bismo mi vjerojatno rekli. Svjesna je svoje nedostojnosti, ali još više vjeruje da Bog zna što radi. S takvom vjerom i poniznošću treba moliti.

Ta ista riječ kaže nam i za što trebamo moliti i po njoj smo sigurni da je naša molitva u skladu s Božjom voljom.

Život po Duhu

Najprije trebamo moliti za obraćenje srca. Katekizam Katoličke Crkve uči: „Srce, tako usmjereno na obraćenje, uči se moliti u vjeri. Vjera je sinovsko prijanjanje uz Boga, onkraj onoga što osjećamo i razumijemo. Postala je moguća jer nam Ijubljeni Sin otvara pristup Ocu. On može od nas tražiti da ‘ištemo’ i ‘kucamo’ jer On je sam put i vrata. Molitva iz vjere nije tek u tome da se govori ‘Gospodine, Gospodine’, već da se uskladi srce da vrši volju Očevu (Mt 7,21). Isus poziva učenike da u molitvu uključe tu skrb oko suradnje s božanskim naumom.“ (KKC, 2609 – 2611). Ako nam je srce usklađeno da vrši volju Božju onda sigurno

možemo moliti što god hoćemo u Isusovo ime i bit će nam. To nije sve, Bog želi da naša radost bude potpuna. Stoga nam daje Duha koji nas uči kako moliti i koji se za nas zauzima neizrecivim uzdasima.

Tog su Duha svi koji su krizmani primili u istoj mjeri, jednako kao i apostoli na dan Pedesetnice. Tome nas također uči Katekizam: „Iz sâmoga slavlja proizlazi da je učinak sakramenta potvrde puni izjev Duha Svetoga, kao što je nekoć bio podijeljen apostolima na dan Pedesetnice.“ (KKC, 1302). I još: „Po sakramentu Potvrde krštenici se još savršeniije vežu uz Crkvu, obdaruju se posebnom jakošću Duha Svetoga te su tako obvezniji kao pravi Kristovi svjedoci da riječju i djelom šire i brane vjeru.“ (KKC, 1285). Bivamo obdareni posebnom jakošću Duha Svetoga, no danas ta jakost postaje slabost. Na Duhove su apostoli progovorili (slavili Boga, molili) drugim jezicima, a mladi danas ni ne znaju što je to. Krizmanicima dan kada primaju silu i snagu Duha Svetog postaje dan „ispisa“ iz Crkve. Naprotiv, apostoli su dobili hrabrost naviještanja. Napose Petar koji je nakon pedeset dana sakrivanja po Jeruzalemu iz straha da ga Židovi ne ubiju, izašao i propovijedao Krista Uskrslog te privukao kršćanstvu pet tisuća ljudi.

Srebra i zlata nemam

Petar je prije propovijedi ozdravio hromog čovjeka koji je prosio na ulazu u Hram. Sigurno je taj čovjek i prije prosio, ali tek sad mu je Petar rekao: „Srebra i zlata nema u mene, ali što imam – to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj! I uhvativši ga za desnu ruku, pridiže ga: umah mu omoćашe noge i gležnjevi pa skoči, uspravi se, stane hodati te uđe s njima u Hram hodajući, poskakujući i hvaleći Boga.“ (Dj

3, 6-8). Iz ovog možemo zaključiti da je na neki način Petar posjedovao zdravlje ovog čovjeka, a to je ono „vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo“. Ako zaista vjerujemo kao Petar nijedna naša molitva neće završiti riječima „molim te“, već „hvala ti“. Sjetimo se kako je Isus molio prije nego je umnožio kruhove: „Nato zapovjedi mnoštvu da posjeda po zemlji. I uze sedam kruhova, zahvali, razlomi i davaše svojim učenicima da posluže. I poslužiše mnoštvu.“ (Mk 8, 6). Također nas Pismo uči da vruće čeznemo za Duhovnim darima, a najveći dar je Darovatelj sam, koji nam se svakodnevno na oltarima diljem svijeta daje. Ako hoćemo da u nama živi i djeluje živi i Uskrsli Isus, vruće čeznimo za tim s potpunim pouzdanjem i vjerom da će tako biti. Predugo živimo sami oslanjajući se na sebe i svoje snage, bez iskustva da je Isus živ i da djeluje, danas još i više nego u ono vrijeme kada je hodao zemljom, činio čudesa, ozdravljao ljude od svake nemoći, bolesti i izgonio zloduhe. Ako je to činio

tada onda želi, čini i činit će uvijek jer: „Isus Krist jučer i danas isti je – i uvijek.“ (Heb 13, 8). To je radosna istina kršćanstva.

Molimo zajedno

Trebamo moliti da Bog u nama oslobodi onu silu i snagu koju smo primili po sakramentu potvrde, usudimo se jednostavno moliti (ta nemamo što izgubiti): „Abba! Oče! Ti si dublje u meni nego ja sam u sebi. Molim te probudi me iz ovog duhovnog sna i Ti se probudi u meni. Ja vjerujem da si živ, da si vjeran Bog i da suosjećaš s nama. Potpuno Ti se predajem, učini sa mnom kako ti se čini dobro. Neka Sila i snaga Tvoga Svetoga Duha koju sam primio po sakramentu Potvrde postane djelatna u mom životu, da moja radost bude potpuna. Vruće čeznem za svim darima koje mi nudiš, a nadasve čeznem za tobom, Bože moj. Učini da budem svjetlo svijeta, sol zemlje i donositelj Tebe svim umornima i opterećenima. Hvala Oče!“

IZ DUHOVNIH SPISA OCA ANTE ANTIĆA

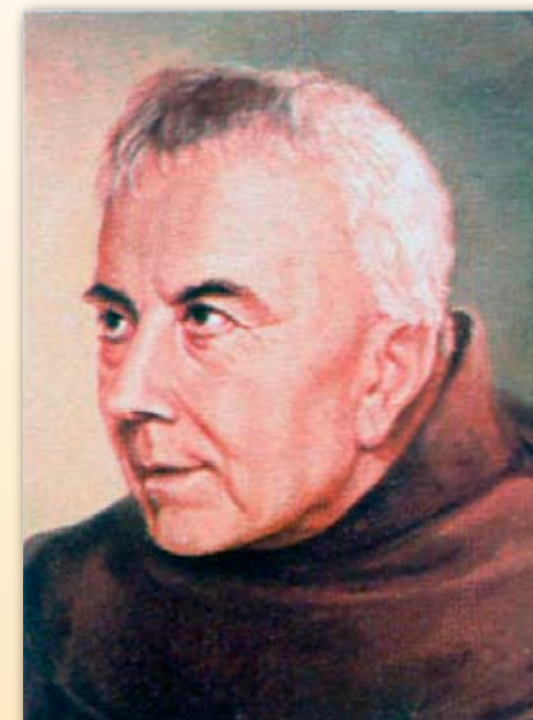
Donosimo tekst velikana naše Provincije koji je živio u 20. stoljeću, a riječ je o fra Anti Antiću. Tekst je nastao dvadesetih godina prethodnog stoljeća, a po svoj prilici Antić ga je napisao za sebe, iako neki tvrde da bi to mogao biti i netko od njegovih studenata kome bi on posvetio tekst. U ovim pravilima za život Antić je cijeloga sebe usmjerio prema Gospodinu. Boga je postavio u središte svoga života, zato je i završio riječima: „Bog moj i sve moje“. Iako tekst ne govori izričito o vjeri, ipak je cijeli prožet vjerom. Bogu se na službu možemo predati jedino u dubokoj vjeri. Ovaj mali, ali jezgroviti tekst mogao bi biti poticaj (i tebi dragi Čitatelju) da po uzoru na o. Antića preispitamo prioritete i načela po kojima oblikujemo vlastiti život.

Tekst donosimo u cijelosti:

Bože moj i sve moje! (Pravilo za život)

Gospodin me je ljubio od vijeka i vodio me je u moje životu kao Dobri Pastir čuvajući me i bdijući na svim stazama moga života. Neprestalno Mu imam zahvaljivati i blagoslivljati Njegovu očinsku dobrotu, ljubav i milosrđe. Moja je najveća dužnost da Mu vjerno služim i odgovorim svetoj Njegovoj volji. Njegova sv. volja - to je za me jedino pravilo i pravi životni program.

Osjećam se tako malenim i bijednim, nevrijednim, a On hoće da vas budem Njegovo dijete i savršeno, sveto dijete. U meni ima mnogo opreka, protivnosti i

naginjanja, odricanja od onoga što Bog od mene traži.

Ima nekoliko vremena (2 godine, ovo je treća), da je Isus posebno jače, silnije na vratima moga srca želeći da Mu otvorim, Njemu samome i više nikome drugome. Ja sam se odazvao i od tada počimlje nova perioda - možda novi, drugi život - u moje življenju. Isus je od tada zauzeo potpuno gospodstvo, vlast, upravu u moje srcu, duši i cijelom biću. I prije je on bio moj otac, moj Učitelj, moj Dobri Pastir i sve moje, ali od onog vremena on se jasnije, življe i